

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**NATIONAL INTEGRITY AUTHORITY
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA**

**INSPECTORATUL DE INTEGRITATE
INTEGRITY INSPECTORATE**

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE nr.169/03

mun. Chișinău

07 noiembrie 2024

Inspectorul de integritate al Inspectoratului de integritate al Autorității Naționale de Integritate, Veaceslav GROSU, în temeiul dispozițiilor art. 7 alin. (2), art. 19 lit. b) și g), art. 37 alin. (1) și art. 38 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, în rezultatul efectuării controlului respectării regimului juridic al incompatibilităților inițiat în privința **nei Maria FERARU**, șef Serviciul Resurse Umane din cadrul Ministerului Culturii, IDNP XXXXX, născută la XXXXX, domiciliată în XXXXX,

A CONSTATAT:

La data de 13.08.2024 în cadrul Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată sesizarea cu nr. 10236, privind eventuala încălcare a regimului juridic al incompatibilităților de către dna Maria FERARU.

În conformitate cu art. 30 alin. (1) din Legea nr. 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (în continuare Legea nr. 132/2016)*, sesizarea a fost repartizată aleatoriu, în aceeași zi, prin intermediul sistemului automatizat „e-Integritate”.

Potrivit sesizării: *”dna Maria FERARU, șef Serviciul Resurse Umane din cadrul Ministerului Culturii, are încheiate contracte de prestări servicii cu Instituția Publică Oficiul Național al Turismului, Serviciul de Circulație a Bunurilor, care sunt subordonate direct Ministerului Culturii...”*.

Urmare a procedurii de verificare prealabilă a sesizării, în temeiul art. 31 și art. 37 alin.(4) din Legea nr. 132/2016, a fost emis procesul-verbal nr. 124/03 din 05.09.2024 prin care s-a dispus inițierea controlului privind respectarea regimului juridic al incompatibilităților în privința dnei Maria FERARU, pe motivul existenței aparenței de încălcare a regimului juridic al incompatibilităților, manifestată prin deținerea funcției de șef Serviciul Resurse Umane din cadrul Ministerului Culturii și încheierea contractelor de prestări servicii cu instituțiile: *Instituția Publică Oficiul Național al Turismului, Serviciul de Circulație a Bunurilor, care sunt subordonate direct Ministerului Culturii...”*.

Subsecvent, prin scrisoarea cu nr. de ieșire 04-03/7703 din 06.09.2024, dna Maria FERARU a fost informată despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al incompatibilităților și despre drepturile prevăzute la art. 32 din Legea nr. 132/2016.

În ordinea art. 85 alin. (3) și art. 87 alin. (1) din Codul administrativ al RM, autoritatea publică trebuie să stabilească din oficiu aspectele de fapt ale cazului care face obiectul procedurii, fără a se limita la dovezile și afirmațiile participanților, conducându-se de probele pe care le consideră necesare, conform dreptului discreționar, pentru investigarea stării de fapt.

ATENȚIE! Documentul conține date cu caracter personal. Prelucrarea ulterioară a datelor cu caracter personal integrate în prezentul document poate fi efectuată doar condițiile reglementate de Legea nr.133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

În fapt, ținând cont de normele legale menționate supra, în scopul exercitării atribuțiilor de control și acumulării materialului probatoriu relevant, în temeiul art. 19 și 20 alin. (1) lit. b)-c) din Legea nr. 132/2016, inspectorul de integritate a accesat registrele informaționale disponibile și bazele de date (Registrul de Stat al Populației și baza de date a Serviciul Fiscal de Stat), precum și a solicitat informații și documente necesare controlului.

Astfel, conform răspunsului Oficiului Național al Turismului, înregistrat în cadrul Autorității la 21.08.2024 cu nr. 10501, se atestă că dna Maria FERARU a încheiat următoarele contracte de prestări servicii cu instituția respectivă, și anume:

- Contract de prestări servicii nr. 1 din 01.11.2023;
- Contract de prestări servicii nr. 06 din 17.01.2024;

Totodată, potrivit răspunsului recepționat de la Serviciul de evidență și circulație a bunurilor culturale mobile, înregistrat în cadrul Autorității la 21.08.2024 cu nr. 10534, se atestă că dna Maria FERARU a încheiat următorul contract de prestări servicii:

- Contract nr. 01 din 10.11.2023.

În context, notăm că, potrivit art. 3 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 133/2016 *privind declararea averii și a intereselor personale (în continuare Legea nr. 133/2016)*, dna Maria FERARU, deținând funcția de șef Serviciul Resurse Umane din cadrul Ministerului Culturii, este subiect al declarării averii și a intereselor personale.

Potrivit informațiilor însoțite de acte confirmative prezentate de către Ministerul Culturii al Republicii Moldova prin răspunsul nr. 10688 din 28.08.2024 se atestă că prin Ordinul nr. 25-p din 31.01.2023 dna Maria FERARU a fost numită în funcția de șef Serviciul Resurse Umane din cadrul Ministerului Culturii, începând cu data de 01.02.2023.

Potrivit art. 25 din Legea 158 din 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, incompatibilitățile generale pentru funcția publică sunt:

(1) Calitatea de funcționar public este incompatibilă cu orice altă funcție publică decât cea în care a fost numit.

(2) Funcționarul public nu este în drept să desfășoare alte activități remunerate:

c) prin contract individual de muncă sau prin alt contract cu caracter civil, în cadrul societăților comerciale, al cooperativelor, al întreprinderilor de stat sau al celor municipale, al organizațiilor necomerciale din sectorul public sau cel privat, a căror activitate este controlată, subordonată sau, în anumite privințe, este de competența autorității în care acesta este angajat, cu excepția activităților științifice, didactice, a practicii medicale, a activităților în cadrul proiectelor/programelor internaționale de cercetare și inovare, a activităților de creație, de participare în proiecte de dezvoltare finanțate integral din surse externe nerambursabile/rambursabile în cadrul unității bugetare în care este angajat, în condițiile stabilite la art. 20 din Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, a activităților de reprezentare a statului și a autorităților administrației publice locale în societățile economice, precum și a celor de reprezentare în calitate de membru care nu activează permanent în cadrul organelor colegiale ale autorităților publice autonome. Modul de cumulare a activităților respective cu funcția publică se stabilește de către Guvern;

(6) Situația de incompatibilitate prevăzută la alin. (2), (2¹), (2³) și (4) urmează să înceteze pe parcursul unei luni din momentul apariției acesteia. Dacă nu a eliminat situația de incompatibilitate în termenul prevăzut, funcționarul public este destituit din funcție.

Prin urmare, Oficiului Național al Turismului și Serviciul de evidență și circulație a bunurilor culturale mobile au statut de instituție publică subordonată Ministerului Culturii.

În conformitate cu art. 16 din Legea nr. 133/2016, subiectul declarării se află într-o stare de incompatibilitate în cazul în care pe lângă funcția publică sau de demnitate publică deține/exercită

ATENȚIE! Documentul conține date cu caracter personal. Prelucrarea ulterioară a datelor cu caracter personal integrate în prezentul document poate fi efectuată doar condițiile reglementate de Legea nr.133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

simultan o altă funcție, calitate sau activitate, fapt care este interzis prin Constituția Republicii Moldova și/sau prin alte acte legislative.

Totodată, în vederea respectării dreptului la apărare, dnei Maria FERARU i s-a solicitat să prezinte punctul de vedere pe marginea cazului dat.

Astfel, prin răspunsul primit în cancelaria Autorității înregistrat cu nr. 12721 din 24.10.2024, dna Maria FERARU a comunicat că: „Prin prezenta eu, subsemnata, Maria Feraru, șef al Serviciului resurse umane, aduc la cunoștința dvs. că în anul 2023, prin acte normative s-a constituit: *Instituția Publică „Oficiul Național al Turismului” (în continuare - IP ONT) (HG nr. 570 din 02-08-2023);*

Autoritatea administrativă „Serviciul de evidență și circulație a bunurilor culturale mobile” (în continuare - AA SECBCM) (HG nr. 470 din 05.07.2023).

Instituția publică și autoritatea administrativă și-au început activitatea în luna noiembrie 2023, perioada în care s-au încheiat contractele de prestări servicii, dintre care pentru AA SECBCM – termenul contractului fiind 1 (una) lună.

La solicitarea conducătorilor instituției/autorității nominalizate, dl XXXXX și dna XXXXX, fiind la început de cale, ținând cont de procesul de organizare, înregistrare și de inițiere a tuturor activităților până la buna desfășurare a activității acestora, având necesitatea instituției/autoritatea nou formate, de persoană pentru aceste lucrări, eu fiind specialist cu studii juridice, au încheiat contract de prestări servicii pe domeniul juridic la inițierea tuturor activităților instituției și autorității nominalizate supra.

Serviciile prestate, în exclusivitate, țin de domeniul juridic (elaborarea sarcinilor pentru funcții/posturi, regulamente) și domeniul financiar (schema de încadrare, regulament – salariu, regulament intern).

Servicii cu privire la personal nu au fost executate deoarece, în perioada executării serviciilor prestate nu au avut loc angajări de personal cu excepția unui angajat în cadrul IP ONT (dna XXXXX) fiind executate de directorul interimar dl XXXXX.

Țin să menționezi că serviciile prestate, au fost executate în afara orelor de program și în perioada aflării mele în concediu de odihnă anual și parțial fiind aflată peste hotare, fapt confirmat prin acte.

Prin prestarea serviciilor enumerate, ambele instituție/autoritate au întreprins acțiuni pentru buna organizare și inițiere a activității acestora. Serviciile prestate au fost axate pe elaborarea sarcinilor pentru fiecare funcție/post, domeniului de competență (turism, evidența și circulația bunurilor culturale mobile) servicii care nu au tangență cu activitatea proprie din cadrul ministerului.

Prin acțiunile întreprinse de mine la prestarea serviciilor, veniturile au fost declarate pe platforma: www.ani.md (Autoritatea Națională de Integritate - ANI) prin depunerea declarației pentru perioada anului 2023, fapt confirmat prin declarația depusă în data de 16.02.2024 și careva obiecții de la ANI nu am recepționat.

La inițiativa conducerii IP ONT s-a efectuat acordul adițional la contractul de prestări servicii, deoarece volumul exagerat de elaborare a sarcinilor pentru funcțiile/posturile (în total 25 unități) pe secții/servicii urmau a fi definitive. Serviciile prestate s-au efectuat prin act de predare - primire a acestora.

Din luna martie 2024 s-a încetat orice activitate cu IP ONT, fapt ce denotă că nu sunt în incompatibilitatea funcției publice deținute.

Suplimentar menționezi că la momentul sesizării ANI despre conflictul de interese și incompatibilitate, acest subiect deja era epuizat.

ATENȚIE! Documentul conține date cu caracter personal. Prelucrarea ulterioară a datelor cu caracter personal integrate în prezentul document poate fi efectuată doar condițiile reglementate de Legea nr.133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

Regret pentru situația creată și accentuez că prin acțiunile întreprinse de mine la încheierea contractului de prestări servicii nu am dus prejudicii Ministerului Culturii sau IP ONT și AA SECBCM, ci doar am contribuit la îmbunătățirea inițierii activităților instituțiilor vizate, fiind nou înființate fără careva activități, doar cu excepția documentelor de înregistrare, elaborare a actelor pentru funcționare ale acestora, care au adus doar beneficii și plus valoare instituției și autorității administrative noi înființate.”

Aprecierea inspectorului de integritate

Coroborând toate informațiile și documentele reflectate supra, acumulate în cadrul controlului, inspectorul de integritate atestă următoarele:

Dna Maria FERARU deține funcția de șef Serviciul Resurse Umane din cadrul Ministerului Culturii și a semnat contracte de prestări servicii cu Oficiului Național al Turismului, și anume: 1. Contract de prestări servicii nr. 1 din 01.11.2023; 2. Contract de prestări servicii nr. 06 din 17.01.2024. Totodată a mai semnat și un alt contract de prestări servicii cu o altă instituție din subordinea Ministerului Culturii, și anume cu Serviciul de evidență și circulație a bunurilor culturale mobile, actul juridic semnat: Contract nr. 01 din 10.11.2023, prin care a prestat următoarele servicii conform contractului:

- Participare la întocmirea Schemei de încadrare, conform structurii SECBCM;
- Elaborarea sarcinilor pentru funcțiile/posturile din cadrul subdiviziunilor structurale ale SECBCM;
- Oferirea de consultații conducerii SECBCM pe domeniul juridic;
- Oferirea de consultații conducerii SECBCM în domeniul administrării actelor interne;
- Oferirea de consultații conducerii SECBCM în domeniul procedurilor de organizare a concursurilor de ocupare a posturilor vacante.

Astfel, inspectorul de integritate a stabilit că în perioada în perioada 01.11.2023 – 31.03.2024, dna Maria FERARU, a deținut simultan funcția publică de șef al Serviciului Resurse Umane din cadrul Ministerului Culturii și concomitent a prestat servicii pentru IP Oficiului Național al Turismului, din subordinea Ministerului Culturii.

Totodată, dna Maria FERARU în perioada 10.11.2023 – 05.12.2023 a mai prestat servicii pentru Serviciul de evidență și circulație a bunurilor culturale mobile, dar potrivit faptului că: *situația de incompatibilitate urmează să înceteze pe parcursul unei luni din momentul apariției acesteia. Dacă nu a eliminat situația de incompatibilitate în termenul prevăzut, funcționarul public este destituit din funcție*, conform prevederilor art. 25 Legea 158 din 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public. Astfel, din speța expusă supra constatăm că dna Maria FERARU a prestat servicii conform Contractului nr. 02 din 10.11.2023, pe o perioadă mai mică de o lună, astfel pentru respectiva perioadă nu se atestă o stare de incompatibilitate, pe motiv că relațiile contractuale au încetat mai devreme de o lună.

Reieșind din prevederile art. 25 alin. (6) din Legea 158 din 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, dna Maria FERARU din data semnării contractelor de prestări servicii cu Oficiului Național al Turismului și Serviciul de evidență și circulație a bunurilor culturale mobile, instituții care sunt în subordinea Ministerului Culturii - a avut obligația legală de a renunța la una din calități (la funcția de Șef al Serviciului Resurse Umane din cadrul Ministerului Culturii sau să înceteze raporturile contractuale semnate cu instituțiile din subordine), pe parcursul unei luni din momentul apariției acesteia. Or, stabilirea termenului pentru întreprinderea acțiunilor în vederea înlăturării stării de incompatibilitate reprezintă în sine norme imperative sau categorice, adică cele de la dispoziția cărora nu se admite nici o derogare, sub sancțiune. Prin instituirea acestora,

ATENȚIE! Documentul conține date cu caracter personal. Prelucrarea ulterioară a datelor cu caracter personal integrate în prezentul document poate fi efectuată doar condițiile reglementate de Legea nr.133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

legiuitorului nu a lăsat la discreția subiecților declarării latitudinea de a-și alege comportarea în ipoteza dată.

Studiind materialele dosarului de control și cadrul legal pertinent ce reglementează regimul juridic al incompatibilităților aplicabil funcționarilor publici, inspectorul de integritate conchide că, dna Maria FERARU, prin nesoluționarea în termenul legal prevăzut la art. 25 alin. din Legea 158 din 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, manifestată prin exercitarea simultană a funcției de Șef Serviciul Resurse Umane din cadrul Ministerului Culturii, și calitatea de prestator de servicii în cadrul Oficiului Național al Turismului și Serviciul de evidență și circulație a bunurilor culturale mobile, a încălcat regimul juridic al incompatibilităților.

În corespundere cu art. 23 alin. (3) din Legea nr. 133/2016, fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat starea de incompatibilitate nesoluționată în termenul legal constituie temei pentru tragere la răspundere disciplinară, contravențională și/sau, după caz, pentru încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale acestuia.

Prin prisma dispozițiilor art. 38 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 132/2016, în urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că persoana supusă controlului s-a aflat ori se află în stare de incompatibilitate.

Conform art. 39 alin. (1) din aceeași lege, în cazul în care se constată nedeclararea sau nesoluționarea unui conflict de interese ori încălcarea regimului juridic al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate:

a) încheie un proces-verbal cu privire la contravenție și aplică sancțiunea contravențională. Termenul de prescripție a răspunderii contravenționale nu se aplică;

b) după caz, emite un act de constatare în care solicită încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale subiectului declarării și aplică pentru acesta interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

Consecutiv, potrivit art. 39 alin. (2) și (5) din Legea nr. 132/2016, inspectorul de integritate decide dacă dispune măsurile menționate la alin. (1) lit. b) în funcție de gradul de vinovăție al subiectului declarării, de natura abaterii, de numărul și durata abaterilor, de comiterea unor abateri similare anterior, de prejudiciul adus interesului public și de funcția publică deținută. La aprecierea faptului dacă sunt aduse daune interesului public se va ține cont în principal de caracterul sistematic sau unitar al abaterii, de numărul de persoane afectate, de mărimea prejudiciului material cauzat, de consecințele abaterii la nivel local, național sau internațional, de afectarea reputației autorității/instituției publice sau a bunei funcționări a acesteia, precum și de alte circumstanțe care ar afecta interesul public.

În aceiași ordine de idei, se reține că la aplicarea sancțiunilor sub formă de privare a persoanei de dreptul de a exercita funcții publice sau funcții de demnitate publică, inspectorul de integritate urmează să motiveze, prin prisma principiului proporționalității, aplicarea unei astfel de sancțiuni.

Această concluzie derivă din prevederile art. 29 din Codul administrativ, care statuează că, orice măsură întreprinsă de autoritățile publice prin care se afectează drepturile sau libertățile prevăzute de lege trebuie să corespundă principiului proporționalității. O măsură întreprinsă de autoritățile publice este proporțională dacă : a) este potrivită pentru atingerea scopului urmărit în temeiul împuternicirii atribuite prin lege; b) este necesară pentru atingerea scopului; c) este rezonabilă. Măsura întreprinsă de autoritățile publice este una rezonabilă dacă ingerința produsă prin ea nu este disproportională în raport cu scopul urmărit.

În circumstanțele examinate ce vizează faptele admise de dna Maria FERARU, se concluzionează că acesta a manifestat o neglijență prin omiterea luării măsurilor cerute de îndeplinirea unei obligații legale, în termenul expres prevăzut de legislația în vigoare.

ATENȚIE! Documentul conține date cu caracter personal. Prelucrarea ulterioară a datelor cu caracter personal integrate în prezentul document poate fi efectuată doar condițiile reglementate de Legea nr.133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

La caz, natura abaterii ține de aflarea în stare de incompatibilitate și nesoluționarea acesteia în termen, stare/situație care de fapt a încetat (tardiv), faptele subiectului declarării fiind calificate ca măsuri de conformare la cerințele legale și drept urmare de atenuare a răspunderii.

În context, reieșind din informația consultată din Sistemul Informațional „e-Integritate”, se atestă că, subiectul controlului nu a avut abateri similare anterior pe domeniul de competență al Autorității Naționale de Integritate, astfel, se reține caracterul unitar al abaterii.

Generalizând cele enunțate supra, în coroborare cu criteriile prevăzute de art. 39 alin. (2) din Legea nr. 132/2016 (lipsa prejudiciului adus interesului public, lipsa comiterii unor abateri similare anterior, natura abaterii, funcția deținută, precum și faptul că abaterea a fost admisă la nivel de entitate, fără a se răsfrânge la asupra interesului public general), inspectorul de integritate nu atestă necesitatea de a aplica interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică pe o perioadă de 3 ani, or, în circumstanțele de fapt și de drept expuse, măsura nominalizată nu este necesară, rezonabilă și nu este proporțională în raport cu scopul urmărit. Însă, pentru abaterea comisă, dna Maria FERARU urmează a fi sancționată prin aplicarea sancțiunii contravenționale prevăzute de Codul Contravențional al RM.

Reieșind din cele expuse, în temeiul art. 7 alin. (2) lit. a), art. 19 lit. g), art. 35-39 din Legea nr. 132/2016, inspectorul de integritate, -

DECIDE:

1. Se constată încălcarea regimului juridic al incompatibilităților de către dna Maria FERARU, prin nesoluționarea în termenul legal a stării de incompatibilitate generată de exercitarea simultană a funcției de șef Serviciul Resurse Umane din cadrul Ministerului Culturii și prestarea serviciilor de personal și salarizare către Instituția Publică Oficiul Național al Turismului, care este subordonat direct Ministerului Culturii.

2. Se aduce la cunoștința dnei Maria FERARU actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta, în termen de 30 zile de la emitere, la Curtea de Apel Chișinău (MD-2043, mun. Chișinău, str. Teilor, nr. 4).

**Inspector de integritate
al Inspectoratului de integritate**

Veaceslav GROSU